

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Senyals de recuperació
Deu indicadors catalans mostren una certa reactivació de l'activitat, encara que feble i allunyada de la creació de nous llocs de treball.

10
anys

Seixanta anys després
Putin presideix una desfilada nostàlgica i patriòtica en l'homenatge del sacrifici soviètic a la Segona Guerra Mundial.

20
anys

Segrest d'ETA
Es fa públic el segrest per part d'ETA de l'industrial basc José Maria Aldaya Etxeburua, propietari de diverses empreses de transport.

Viure
sense tu

Xavier
Graset

Panical

La flor de panical em fa anar de corcoll. He passat de no saber-ne l'existència a topar-m'hi en la lectura en dos dies consecutius. Primer va ser llegint la rondalla que va recollir Albert Jané, i va il·lustrar Pilarin Bayés. La història d'un rei a qui fa mal la cama i que encarrega als seus tres fills que li vagin a buscar la flor del panical. Només el petit, generós i capaç de compartir una coca amb un nen afamat, obté el favor d'una velleta, que li dona l'herba curativa: un card punxegut. Els germans, engelosits, el maten per mirar d'obtenir l'herència del rei, vinculada a l'obtenció de la flor del panical. Però la veu del germà petit sona cada vegada que un pastor bufa una flauta feta amb una canya del lloc on l'han enterrat. Al final de la rondalla el petit acaba recuperant la vida, i el pare acaba refent el malentès.

S'incorpora a les paraules que tinc vives

L'endemà se'm va aparèixer de nou el panical, i també amb un vincle mortuori. Va ser llegint els *Principis de botànica funerària de Celestí Barallat*, que va editar Adolf Beltran. Celestí Barallat, advocat, poeta de la Renaixença, també va ser regidor de l'Ajuntament de Barcelona, i membre de la comissió de cementiris que va impulsar la construcció del de Montjuïc. L'home sistemàtica des de colors fins als arbres adequats per als cementiris i Adolf Beltran, que es capbussa en la vida de Celestí Barallat (que per cert va morir el dia dels Difunts de 1905), recupera un poema on Barallat s'imagina que és un lepidòpter al cel de Montserrat "feliç entre clavellats de maig, estepes i penicalts, en l'arbreda".

El panical o penicalt (així ho escrivia Milà i Fontanals explicant la rondalla), malgrat les ressonàncies funeràries, s'incorpora a les paraules que tinc vives. Tret que vinguin el ministre Wert i el Tribunal Suprem i la faci desaparèixer amb aquest cop de mort que volen donar al sistema d'immersió lingüística. Que, en clau botànica, aquest debat i el mateix ministre se m'apareixen com un canyot, o com el gram, aquesta mala herba que costa tant d'eradicar, que ens empobreix mirada i llençuatge, sense lliris ni cards.

LA
IMATGE
DEL DIA

Viatge
desesperat

Un menor apareix a l'interior d'una maleta durant una inspecció al centre de control fronterer de la Guàrdia Civil a Ceuta. La immigració clandestina intenta l'accés al continent europeu per mar, però també ho fa a través d'aeroports i en camions embarcats als ferris

REUTERS

Vuits i nous

La dreta burra

Manuel
Cuyàs

Espanya té la dreta més burra de totes les dretes del món occidental i oriental. Perdonin que m'expressi així, però és que la ironia i les subtileses que procuro mantenir en aquests articles i en la vida en general se me'n van a passeig quan es tracta de la llengua, de la meua llengua, del català. I del català es tracta. D'una nova persecució. Se l'acaben d'inventar els del govern de dretes de Madrid. Ni sé ben bé de què es tracta. Alguna cosa relacionada amb l'ensenyament, peça bàsica de la convivència i de tot. És igual. Un dia és l'ensenyament, un altre és la justícia, un altre és la Lapao, un altre és negar que amb València i les Balears tenim un mitjà de comprensió comú, i cada dia de cada dia és la

voluntat insidiosa d'aconseguir que el català es deixi de parlar o quedi tan residual com l'aragonès en els contraforts del Pirineu. Tenen quatre-cents milions de parlants del castellà i els ve de set o vuit o deu milions encastats en el "levante peninsular". Set o vuit o deu milions que a la vegada també dominen el castellà. Uns falangistes van preguntar al dibuixant Valentí Castany: "No sabe usted hablar en castellano?" Els va respondre: "Sí, señores, ¿qué quieren que les diga?"

Dic que és una dreta burra perquè jo em pregunto: per això han anat a col·legis "de pago"? Això els han en-

senyat al col·legi del Pilar per on es veu que han passat tots? A perseguir idiomes? El Pilar, amb seu a Madrid, segons sembla és el non plus ultra de la bona educació. ¿Això han après

ANTHONY GARNER

a les universitats estrangeres on han tingut l'oportunitat d'anar a completar estudis? N'han tingut l'oportunitat però l'han desaproveitada. S'han quedat aquí tancats, emmurallats, encastellats. *Ancha es Castilla*. La troben tan *ancha* que creuen que no val la pena moure-se'n. Ja ho ha dit

l'Oriol Junqueras: "Cada nen català que acaba el batxillerat sap el triple d'idiomes que qualsevol president espanyol." I que qualsevol ministre i que molts escriptors i "intel·lectuals". Si sabessin idiomes al marge del seu, si haguessin sortit a airejar-se, potser actuarien amb respecte com ho fa la dreta educada de mig món, que per això és de dreta i es distingeix dels pobres desgraciats que han estudiat a l'escola pública i no saben res. Ara, que el líder de l'esquerra "alternativa", Podemos, també qüestionava la unitat del català.

Uns i altres van de fatxendes. Els amenacem d'anar-nos-en i en comptes de mostrar prudència o temor encara ens burxen amb insistència on més ens cou. Si no els donem un ensurt el 27 de setembre, el 28 ens poden sortir amb qualsevol cosa, totes desagradables, venjatives i destructives.